

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyně Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **P. M.**, st. příslušnost: Ukrajina
t. č. pobytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Karlou Kratochvílovou
sídlem Politických vězňů 1371/13, 700 30 Ostrava-Zábřeh

proti
žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 10. 2023, č. j. X a ze dne 17. 10. 2023, č. j. X,
ve věci správního vyhoštění a povinnosti nahradit náklady řízení

takto:

I. Rozhodnutí žalované ze dne 17. 10. 2023, č. j. X a ze dne 17. 10. 2023, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci k rukám advokátky Mgr. Karly Kratochvílové náhradu nákladů řízení ve výši 14 905 Kč, a to do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla odvolání a potvrdila rozhodnutí Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „policie“) ze dne 7. 8. 2023, č. j. X, kterým policie vyhostila žalobce podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění účinném ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o pobytu cizinců“ nebo „ZPC“), protože neprokázal, že na území smluvních států pobýval po dobu,

po kterou je na tomto území oprávněn pobývat přechodně bez víza nebo na krátkodobé vízum. Doba, po kterou žalobce nebude moci vstoupit na území členských států EU, byla stanovena na čtyři měsíce.

2. **Žalobce v žalobě** namítal, že policie nezjistila skutkový stav v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“). Policie nedodržela zásadu legitimního očekávání a nepřihlédla z úřední povinnosti ke všem specifickým okolnostem případu.
3. Správní orgány dospěly k závěru, že žalobce na území členských států Evropské unie (dále jen „EU“) nepobýval déle než od 11. 7. 2023; přesto uvedly, že žalobce neprokázal, že na území smluvních států pobývá po dobu, po kterou je na tomto území oprávněn pobývat přechodně bez víza nebo na krátkodobé vízum. Správní orgány bez zákonného podkladu zaměňují neoprávněný vstup (nadto na území jiného státu) s neoprávněným pobytem. Závěr žalované, že žalobce může doložit oprávněnost svého pobytu pouze jízdenkou nebo letenkou z území domovského státu do státu EU, je výrazem libovůle a je v rozporu s § 51 správního řádu. Ostatně samotné ustanovení čl. 12 odst. 2 schengenského hraničního kodexu¹ hovoří o tom, že držitel, který přestal splňovat podmínky pobytu použitelné v dotyčném členském státě v případě, že pas není opatřen vstupním razítkem, může vyvrátit svou přítomnost mimo území členských států jakýmkoliv věrohodnými důkazy, například v podobě jízdenky či letenky nebo svědectví. Žalobce předložil a navrhl správním orgánům celou řadu důkazů k prokázání skutečnosti, že se na území členských států EU nachází až od 11. 7. 2023. To je obsaženo i v jeho výpovědi, kterou žalobce učinil bezprostředně po vstupu na území ČR, respektive po jeho zadržení na KACPU (pozn. soudu: krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině) v Olomouci. Pokud se žalobce prokazatelně nachází na území členských států EU až od 11. 7. 2023, je zjevné, že v době zahájení řízení o správním vyhoštění zde byl žalobce oprávněn pobývat přechodně bez víza v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2018/1806, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (dále jen „nařízení“). Důvod, pro který správní orgány rozhodly o správním vyhoštění žalobce, vůbec neexistoval.
4. Správní orgány žalobci vytýkají, že vstoupil na území EU mimo hraniční přechod určený příslušnými orgány pro překračování vnějších hranic. České správní orgány nemohou žalobce postihovat za přechod ukrajinsko–slovenské hranice. To je věc Slovenské republiky. Podmínky délky pobytu nejsou vázány na to, zda jsou státní hranice překročeny na stanoveném hraničním přechodu či nikoliv.
5. Jednání žalobce bylo důsledkem zcela bezprecedentní situace, kdy došlo k napadení suverénního státu ze strany agresora a obyvatelé Ukrajiny se ocitli v bezprostředním ohrožení života a zdraví. Žalobce na území napadené domovské země setrval po dobu více než jednoho roku a po začátku agrese domovskou zemi opustil až v okamžiku, kdy právě v důsledku agrese přišel o veškerý majetek v domovské zemi a jeho rodina již zemi opustila. Je obecně známou skutečností, kterou není třeba prokazovat, že na počátku agrese docházelo k přechodům vnějších hranic EU z Ukrajiny bez cestovních dokladů, tyto osoby byly na území EU vpuštěny a pouze na základě svého tvrzení pak mohli dostat dočasnou ochranu

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob.

v kterémkoliv státě EU (srov. např. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-pohranicnik-zelenou-hranici-prekracuji-muzi-na-ukrajinu-je-nevracime-203075>).

Osoby, které z území Ukrajiny vstoupili na území EU bez osobních dokladů, nesplňovaly podmínky pro bezvízový pobyt podle citovaného nařízení, nedisponovaly biometrickým pasem, a přesto jim byla dočasná ochrana udělena. Žalobce tak považoval za absurdní, že je za svou upřímnost ohledně příchodu do EU fakticky trestán. Existuje nepochybně spousta tvrzení, která mohl použít (ztráta dokladů, vstup přes přechod a neopatření pasu razítkem apod.), díky kterým by příslušné správní orgány nezpochybnilly jeho právo na získání dočasné ochrany na území České republiky (dále jen „ČR“). Je třeba vnímat porušení předpisů týkajících se překračování hranic jako nepodstatné v poměru k újmě, která by mohla žalobci hrozit v případě, že by setrval na území svého domovského státu. Pokud by existovaly objektivní důvody pro správní vyhoštění žalobce, je namístě uvažovat o upuštění od správního vyhoštění.

6. Za nejpodstatnější pochybení správních orgánů žalobce považoval nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Policie se žalobce na soukromý život nedotazovala a k rodinnému životu mu položila čtyři sugestivní otázky. Žalobce uvedl, že na Ukrajině pracuje, ale v současné době možnost výdělků ve své domovské zemi na své původní pozici nemá, protože celé město je z důvodu války zničeno. Správní orgány nerespektovaly § 174a ZPC. Pojem „soukromý život“ je třeba vnímat v širokém slova smyslu – nejde jen o nejbližší okolí jednotlivce, v němž žije, kterým je domov a rodina, ale jde i o život, ve kterém se člověk rozvíjí a navazuje vztahy s jinými lidmi, včetně stránky obchodní a profesní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu – dále jen „NSS“ – č. j. 9 As 38/2009-123). Správní orgány nesprávně uzavřely, že pokud žalobce není na svých rodinných příslušnících (finančně) závislý, nemůže být rozhodnutí o správním vyhoštění nepřiměřeným zásahem. Žalobce má rodinné příslušníky pouze na území ČR a ve své domovské zemi nemá jakékoliv zázemí. Žalobce poznamenal nad rámec skutečností uvedených v řízení o vyhoštění, že nyní má k pobytu na území uděleno vízum za účelem strpění pobytu na území (kód D/SD/91), má uzavřenou pracovní smlouvu u příslušného pracoviště Úřadu práce ČR a podal žádost o povolení k zaměstnání. Žalobce navrhl k důkazu vízum, pracovní smlouvu a žádost o povolení zaměstnání, které přiložil.
7. Protože šlo o řízení zahájené z úřední povinnosti, nikoliv o řízení zahájené na žádost, neuplatní se v odvolacím řízení koncentrace řízení ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu, jak vysvětlil NSS v rozsudku č. j. 1 As 96/2008-115.
8. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** odkázala na napadené rozhodnutí. Odvolací námitky se shodují se žalobními. Žalovaná považovala žalobní námitky za nedůvodné. Rozhodnutí o správním vyhoštění je v současné době nevykonatelné a nezpříčiní odloučení od rodičů, kteří pobývají společně se žalobcem na území ČR na základě udělené dočasné ochrany, a nezpříčiní ani odloučení od bratra, který má v ČR trvalý pobyt.
9. **Krajský soud přezkoumal** v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
10. Soud ověřil z **rozhodnutí policie ze dne 7. 8. 2023**, že účtenka za ubytování v ubytovacím zařízení Košice Hotel s. r. o. ve dnech 11. až 12. 7. 2023 je vystavená na jméno žalobce a dokazuje, že žalobce se zde opravdu ubytoval, pobýval na území Slovenské republiky

a koresponduje s jeho výpovědí. Účtenka však neprokazuje oprávněnost pobytu žalobce na území členských států EU. Policie uvedla k předloženým otiskům SMS, že nebylo prokázáno, že se jedná o mobil žalobce a že jde o SMS z letošního roku. Předložená jízdenka Košice – Olomouc ze dne 13. 7. 2023 není vystavena na jméno žalobce, a není proto možné určit s jistotou, zda uvedenou jízdu vykonal sám žalobce. Policie z odst. 16 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022² dovodila, že dočasná ochrana se vztahuje na ukrajinské státní příslušníky, kteří překročili vnější hranici schengenského prostoru pouze na hraničním přechodu, kde je jim vstup umožněn. Tuto podmínku udělení dočasné ochrany na území ČR žalobce nesplnil. Proto byla žalobci žádost o dočasnou ochranu na území ČR na pracovišti KACPU Olomouc zamítnuta jako nepřijatelná. Podle policie po neoprávněném vstupu nemůže následovat oprávněný pobyt na území členských států EU. Pokud žalobce neoprávněně vstoupil z Ukrajiny na Slovensko, tedy do první bezpečné země, měl kontaktovat neprodleně slovenské orgány a nechat si potvrdit vstup na území členských států EU na nejbližším hraničním přechodu, případně požádat o poskytnutí dočasné ochrany na území Slovenské republiky a legalizovat tak svůj pobyt. To žalobce neučinil a dále cestoval do ČR. Předložené fotografie, lékařské zprávy a jízdenky po Ukrajině sice mohou dokazovat přítomnost žalobce na Ukrajině v době před i po 24. 2. 2022, kdy začala vojenská agrese ze strany Ruské federace, avšak na samotnou skutečnost, že žalobce neprokázal oprávněnost jeho pobytu na území členských států EU, nemají žádný vliv.

11. Policie vysvětlila k žádosti o posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí o vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce, že žalobce nemá zdravotní problémy a nejedná se o osobu nadměrného věku co do možnosti vnímat a snášet důsledky správního vyhoštění. Pobyt žalobce na území ČR byl krátkodobý a nelze předpokládat, že by si zde vybudoval hlubší sociální, kulturní či obdobné vazby. Žalobce do protokolu o výsledku uvedl, že v ČR žije jeho matka a otec, kteří zde pobývají na základě udělené dočasné ochrany a dále jeho bratr, který má povolení k pobytu. Žalobce neuvedl rodinné vazby v jiné členské zemi EU. Policie zjistila lustrací v cizineckém informačním systému, že od 14. 12. 2022 byla poskytnuta dočasná ochrana na území ČR matce a otci žalobce a u obou byl platný pobyt do 31. 3. 2024. Bratr žalobce má na území ČR trvalý pobyt jako rodinný příslušník občana ČR. Policie uzavřela, že rodiče žalobce pobývají na území ČR od 14. 12. 2022 pouze dočasně na základě udělené dočasné ochrany na území ČR, a to v důsledku válečného konfliktu na Ukrajině. Žalobce podle jeho výpovědi přicestoval do ČR až více jak půl roku po nich. Sám žalobce při výsledku neuvedl, že by jeho případné vyhoštění bylo nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života. Žalobce uvedl, že v EU nebo schengenském prostoru nežije osoba, která je zcela nebo částečně odkázaná na jeho péči, nelze-li tuto péči zajistit jiným způsobem, ani osoba, vůči které by měl vyživovací povinnost. Z toho policie vyvodila, že jeho vyhoštění není nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života. Vyhoštění je v důsledku válečného konfliktu na Ukrajině nevykonatelné. Na žalobce se vztahuje překážka vycestování a žalobci nic nebrání do doby, do které se na něj tato překážka bude vztahovat, požádat o vízum za účelem strpění a pobývat tak legálně i s rodinou na území ČR. Po odpadnutí překážky bude mít žalobce povinnost opustit území členských států EU v délce čtyř měsíců a může být s rodinou například v telefonickém

² Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana.

kontaktu, pokud jeho rodiče budou v té době stále pobývat na území ČR. Žalobce je osobou dospělou, svéprávnou a plně odpovědnou za své jednání. Žalobce rovněž neuvedl, že na Ukrajině byl jakkoliv závislý na svých rodičích nebo bratrovi. Naopak žalobce uvedl, že tam pracoval.

12. **Žalovaná v rozhodnutí o odvolání** doplnila, že žalobce při výsledku uvedl, že ukrajinskou hranici se Slovenskou republikou přešel pěšky dne 11. 7. 2023, protože kdyby šel přes hraniční přechod, tak by ho z důvodu mobilizace nepustili. Žalobce používal GPS ve svém telefonu a pak se dostal stopem do Košic. Tam přespal jeden den v hotelu a pak vlakem přicestoval přímo do Olomouce. Žalobce má v ČR celou rodinu, která zde pobývá v rámci dočasné ochrany. Žalobce se bojí návratu na Ukrajinu z důvodu mobilizace.
13. Žalovaná shledala, že nedovolené překročení vnějších hranic EU a porušení schengenského hraničního kodexu jsou vážným porušením práva EU. Oprávněnost pobytu na území členských států EU vzniká pouze za podmínky vstupu cizince přes hraniční přechod vnější hranice, a proto na žalobce není možné pohlížet jako na cizince oprávněně pobývajícího na území členských států EU. Žalovaná námitku nedostatečného dokazování neuznala. Ani jeden z důkazních prostředků, které předložil žalobce, neprokázal, že žalobce pobýval na území smluvních států po dobu, po kterou je na tomto území oprávněn pobývat přechodně bez víza nebo na krátkodobé vízum. Tím naplnil skutkovou podstatu § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 ZPC. Uvedenou „skutkovou podstatu“ by bylo možné vyvrátit pouze věrohodným důkazem, a to v podobě jízdenky či letenky z území domovského státu do smluvního státu EU, kde na hraničním přechodě nebo na letišti nebylo dáno vstupní, popřípadě výstupní razítko do cestovního dokladu cizince, jak předpokládá čl. 12 schengenského hraničního kodexu.
14. Žalovaná se ztotožnila s úvahou policie o přiměřenosti zásahu rozhodnutím o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobce byl tázan na veškeré možné vazby v ČR a k domovskému státu, které mohly mít vliv na posouzení přiměřenosti rozhodnutí. Žalobce měl možnost v průběhu správního řízení se i nad rámec otázek policie vyjádřit a uvést veškeré skutečnosti, které považoval za významné při posouzení uložení správního vyhoštění. Správní vyhoštění do života žalobce zasáhne zcela jistě. Takový zásah je však nutno považovat za zákonem předpokládaný důsledek zjištěného protiprávního jednání.
15. Soud zjistil, že policie rozhodla rovněž o povinnosti žalobce nahradit náklady řízení spojené s řízením o správním vyhoštění paušální částkou 1 000 Kč. Žalovaná odvolání proti tomuto rozhodnutí zamítla.
16. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
17. Hlavní spornou otázkou mezi účastníky řízení bylo, jestli policie zjistila skutkový stav v souladu s § 3 a § 50 a násl. správního řádu a jestli rozhodnutí bylo zákonné s ohledem na přiměřenost zásahu rozhodnutím o vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce.
18. Jak vyplývá z § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 ZPC, na žalobci spočívá důkazní břemeno, aby prokázal, že na území smluvních států pobývá po dobu, po kterou je na tomto území oprávněn pobývat přechodně bez víza nebo na krátkodobé vízum.
19. Smluvními státy se přitom rozumí podle § 9 písm. g) ZPC státy, které jsou „vázaný mezinárodními smlouvami o odstraňování kontrol na společných hranicích“. Jmenovitě

se jedná o Dohodu mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, podepsaná v Schengenu v Lucemburském velkovévodství dne 14. června 1985 a Úmluvu podepsanou dne 19. června 1990 v Schengenu mezi Belgickým královstvím, Spolkovou republikou Německo, Francouzskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím a Nizozemským královstvím k provedení dohody podepsané dne 14. června 1985 o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích.

20. Bylo proto na žalobci, aby po zahájení správního řízení o vyhoštění prokázal, že se nachází na území smluvních států v souladu s právem, tj. pouze po dobu 90 dnů v rámci 180 po sobě jdoucích dnů.
21. Žalobce může navrhopvat k prokázání svého tvrzení, že vstoupil na území smluvních států dne 11. 7. 2023, jakékoliv důkazy ve smyslu § 50 a násl. správního řádu. Podklady rozhodnutí mohou být podle § 50 odst. 1 správního řádu návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé. Jako důkazy mohou v souladu s § 51 odst. 1 správního řádu sloužit všechny důkazní prostředky, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.
22. Žalobce tedy mohl ve správním řízení navrhopvat ohledání mobilního telefonu, ověření SMS, expertní posouzení technických dat, svědecké výpovědi atd.
23. Mezi účastníky nebyl spor o to, že žalobce neměl vstupní přechodové razítko. To žalobce vysvětlil zvláštními okolnostmi svého případu. Z důvodu války na Ukrajině a vyhlášené mobilizace přecházel tzv. zelenou hranici, mimo příslušný přechod určený ke vstupu do schengenského prostoru, aby se vyhnul vrácení do domovského státu ve válečném stavu a odvedení, mobilizaci, účasti ve válce, protože mu hrozilo nebezpečí. Žalobce také vysvětlil, že celá jeho rodina už byla v ČR, což nebylo sporné, a že v důsledku války přišel o veškerý majetek a zázemí na Ukrajině.
24. Z čl. 12 odst. 1 a 2 schengenského kodexu vyplývá, že vstupní přechodové razítko má význam pro možné uplatnění domněnky správních orgánů, že cizinec nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky délky pobytu použitelné v dotyčném členském státě. Jde o domněnku vyvratitelnou. Žalobce může délku svého pobytu prokázat a jmenovanou domněnku vyvrátit.
25. Absence vstupního přechodového razítka nečiní pobyt žalobce na území smluvních států protiprávním. V této situaci nastupuje shora citovaná povinnost žalobce prokázat, že na území smluvních států pobývá v souladu s právem. To je v případě žalobce méně než 90 dnů v rámci 180 po sobě jdoucích dnů.
26. Pokud žalobce takový pobyt prokáže, jeho pobyt je oprávněný a správní orgány ho nemohou vyhostit.
27. Žalobce předložil policii celou řadu důkazních prostředků. Bylo na policii, aby je posoudila v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů. Podle ní policie nebyla povinna provést veškeré navržené důkazy. Zároveň však platí, že pokud policie některému důkaznímu návrhu nevyhoví, musí takový postup přesvědčivě odůvodnit. Jinak by šlo o tzv. opomenutý důkaz.

28. V případě opomenutých důkazů jde o procesní situace, v nichž bylo účastníky řízení navrženo provedení konkrétního důkazu, přičemž návrh na toto provedení byl správním orgánem bez věcně adekvátního odůvodnění zamítnut, eventuálně zcela opomenut. To znamená, že ve vlastních rozhodovacích důvodech o zamítnutí návrhu na provedení důkazu nebyla zmínka buď vůbec žádná, či toliko okrajová a obecná, neodpovídající povaze a závažnosti věci [srov. např. nález sp. zn. I. ÚS 2343/08 ze dne 25. 3. 2009 (N 67/52 SbNU 663)].
29. Žalobce byl podle § 52 věty první správního řádu povinen označit důkazy na podporu svých tvrzení. Podle odst. 2 téhož ustanovení správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.
30. V posuzované věci žalobce navrhl k důkazu řadu důkazních prostředků. Policie a žalovaná uznaly za důkaz pobytu žalobce na Slovensku pouze doklad za ubytování v Košicích ze dne 11. 7. na 12. 7. 2023. Správní orgány naopak neuznaly důkazy, které měly prokazovat, že žalobce vstoupil na území schengenského prostoru dne 11. 7. 2023, a to vlakovou jízdenku Košice – Olomouc, protože není vystavená na jméno žalobce.
31. Dále správní orgány neuznaly anebo se nevyjádřily k následujícím důkazům, které jsou obsahem správního spisu a které pojmenoval při jednání soudu bratr žalobce D. M.: jízdenka z města Kovel do města Oděsa ze dne 25. 2. 2023, jízdenka z Kyjeva do Oděsy ze dne 6. 5. 2023, jízdenka z Oděsy do Kyjeva ze dne 5. 5. 2023, jízdenka z Oděsy do Užhorodu ze dne 5. 7. 2023, fotografie z Oděsy ze dne 4. 6. 2022, fotografie z Oděsy ze dne 6. 1. 2022, lékařské potvrzení pro řidičský průkaz ze dne 14. 3. 2023 ze Záporoží, doklad o složení zkoušky na řidičský průkaz ze dne 20. 4. 2023 z Oděsy, nález z magnetické rezonance z Oděsy ze dne 27. 4. 2023, fotografie ze dne 25. 9. 2022 z města Kovel a otisky SMS ze dne 11. 7. – uvítací zprávy z přechodu hranice Ukrajina – Slovensko, nabídka operátora a ceny. Na č. l. 58 je uvítací zpráva operátora České republiky v pátek v čase 3:05.
32. Policie v rozhodnutí uvedla, že žalobcem předložené důkazy neprokazují oprávněnost jeho pobytu na území členských států EU (na straně 7 v posledním odstavci) a že nemají vliv na oprávněnost jeho pobytu na území členských států EU (strana 8, čtvrtý odstavec zdola). Podle policie předložené důkazy „mohou pouze prokazovat pobyt žalobce na Ukrajině před i po 24. 2. 2022, kdy začala vojenská agrese ze strany Ruské federace“.
33. Policie ani žalovaná poté již neučinily žádné další závěry a důkazy více nehodnotily. To je vadou napadeného rozhodnutí, která měla vliv na jeho zákonnost. Šlo o opomenuté důkazy, protože se s nimi správní orgány nevypořádaly v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu. Správní orgány měly podle tohoto ustanovení v odůvodnění uvést důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se řídily při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se vypořádaly s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Správní orgány nehodnotily pravost, věrohodnost a vypovídací hodnotu všech shora vyjmenovaných jednotlivých důkazů, které žalobce ve správním řízení předložil. Správní orgány pominuly souvislost, která spočívala v návaznosti ubytování žalobce 11. a 12. 7. 2023 na koupi jízdenky na 13. 7. 2023. Správní orgány nehodnotily všechny tyto důkazy jednotlivě a současně v jejich vzájemné souvislosti, konkrétně a ve vztahu ke sporné otázce okamžiku vstupu žalobce na území smluvních států.
34. Policie nebyla oprávněna postavit správní vyhoštění žalobce pouze na neexistenci vstupního přechodového razítka a měla provádět další dokazování na základě listin a fotografií, které

předložil žalobce (srov. rozsudek NSS č. j. 9 Azs 8/2023-26, který se zabýval obdobným případem s absencí vstupního razítka).

35. Další vadou řízení bylo, že **správní orgány neposoudily v souladu se zákonem a mezinárodními smlouvami právo žalobce na soukromý a rodinný život.**
36. Podle čl. 8 přímo aplikovatelné Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod (dále jen „Úmluva“) platí, že státní orgán nemůže do práva na soukromý a rodinný život zasahovat, vyjma případů, *kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.*
37. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
38. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí o vyhoštění cizince do jeho soukromého a rodinného života je přitom třeba posuzovat i **dopad do soukromého a rodinného života dalších členů rodiny** (viz např. rozsudky NSS č. j. 9 As 38/2009-123).
39. Z čl. 4 odst. 1 písm. a) a b) směrnice 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny nevyplývá státním příslušníkům třetích zemí oprávněně pobývajícím na území členských států právo na sloučení s jejich zletilými dětmi, nýbrž pouze s jejich dětmi nezletilými. Proto zletilému žalobci konkrétně v jeho případě nesvědčí právo na sloučení s rodiči nebo bratrem. Soud proto shledal námitku nepřiměřeného zásahu do rodinného života jako nedůvodnou.
40. Jako opodstatněnou shledal soud námitku, že se správní orgány nezabývaly dopadem rozhodnutí o vyhoštění na soukromý život žalobce.
41. Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) vyslovil ve věci Niemietz v. Německo (ze dne 16. 12. 1992, č. 277/1966 Sb. r. ES) v bodě 29, následující: soud neshledal „nezbytným ani nutným pokoušet se o vyčerpávající definici pojmu „soukromý život“. Bylo by však příliš restriktivním omezovat tento pojem na „vnitřní kruh“, v jehož rámci může jednotlivec žít svůj vlastní osobní život podle libosti, a zcela z něho vyloučit vnější svět nezahrnutý do tohoto kruhu. Respektování soukromého života musí do určité míry zahrnovat právo na vytváření a rozvíjení vztahů s dalšími lidskými bytostmi. Dále se pak zdá, že neexistuje důvod pro to, aby tento způsob chápání pojmu „soukromý život“ vylučoval aktivitu profesní nebo obchodní povahy, protože právě během své pracovní činnosti má většina lidí značnou, ne-li největší příležitost rozvíjet vztahy s vnějším světem. Tento názor lze podepřít faktem, že – jak správně upozornila Komise – není vždy možné jasně rozlišit, které činnosti jednotlivce tvoří část jeho profesního nebo obchodního života a které nikoli. Takže zejména v případě osoby provozující svobodné povolání může být její práce v tomto kontextu tak významnou součástí jejího života, že se stává nemožným zjistit, v jakém postavení jedná v určitém okamžiku. Odepírat ochranu poskytovanou článkem 8 s odůvodněním, že napadené opatření se týkalo pouze profesní činnosti – jak by se podle návrhu Vlády mělo stát v tomto případě – by navíc mohlo vést k nerovnému zacházení, a to v tom smyslu, že

takováto ochrana by byla dosažitelná pro jednotlivce, jehož profesionální a neprofesionální činnosti jsou vzájemně natolik provázány, že neexistuje cesta, jak je vzájemně rozlišit. Soud dosud takovéto rozlišení neučinil: pouze konstatoval, že došlo k zásahu do soukromého života i tam, kde se telefonický odposlech týkal jak obchodních, tak i soukromých hovorů (viz rozsudek ve věci Huvig versus Francie ze dne 24. dubna 1990, Série A č. 176 - B, str. 41, § 8 a str. 52, § 25); a tam, kde prohlídka směřovala pouze proti obchodní aktivitě, se nespolehal na tuto skutečnost jako na důvod pro vyloučení aplikovatelnosti článku 8 z hlediska „soukromého života“ (viz rozsudek ve věci Chappell versus Spojené království ze dne 30. března 1989, Série A č. 152 - A, str. 12 až 13, § 26 a str. 21 až 22, § 51).

42. Z rozsudku ESLP ze dne 5. září 2017 ve věci 61496/08 – Bărbulescu proti Rumunsku plyne, že Velký senát Soudu na úvod odkázal na svoji předchozí judikaturu a uvedl, že pojem „soukromý život“ zahrnuje také aktivity související s pracovní činností (Fernández Martínez proti Španělsku, č. 56030/07, rozsudek velkého senátu ze dne 12. června 2014, § 110) či činností odehrávající se ve veřejné sféře [Von Hannover proti Německu (č. 2), č. 40660/08 a 60641/08, rozsudek velkého senátu ze dne 7. února 2012, § 95]. Omezení profesního života mohou spadat do působnosti článku 8 Úmluvy, pakliže mají dopad na způsob, kterým jednotlivec konstruuje svou společenskou identitu skrze navazování vztahů s ostatními; většina lidí má ostatně značnou, ne-li největší možnost rozvíjet vztahy s okolním světem během pracovního života (Niemietz proti Německu, č. 13710/88, rozsudek ze dne 16. prosince 1992, § 29).
43. V posuzované věci správní orgány tato hlediska nevzaly v potaz a nezahrnuly je do svých úvah a odůvodnění napadeného rozhodnutí. V části, která se týká práva žalobce na soukromý život, soud shledal rozhodnutí jako nepřezkoumatelné.
44. Vzhledem k procesní situaci soud neprováděl další důkazy (zejména navržené v žalobě). Ostatně, žalobce na jejich provedení při jednání dle svého prohlášení netrval. Je na žalobci, aby všechny důkazy, které prokazují jeho tvrzení, předložil a navrhl v dalším správním řízení.
45. Protože rozhodnutí o povinnosti uhradit náklady správního řízení o vyhoštění je závislé na rozhodnutí o vyhoštění, soud zrušil i toto rozhodnutí.
46. Z výše uvedených důvodů se soud nezabýval ostatními žalobními námitkami a rozhodnutí žalované o odvolání proti rozhodnutí o vyhoštění i rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o nákladech správního řízení zrušil pro nezákonnost a věc vrátil žalované k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. V dalším řízení je žalovaná shora podaným právním výkladem podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána.
47. Žalovaná, který neměla v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o žalobě. Žalobce měl naopak ve věci plný úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).
48. V řízení o žalobě byl žalobce zastoupený advokátkou. Advokátka učinila ve věci tři úkony právní služby, kterými byly převzetí a příprava zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb, účast u jednání soudu a písemné podání soudu ve věci samé, tj. podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedené účelné úkony právní služby náleží advokátce mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 4 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální

náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Za úkony právní služby advokátce náleží 10 200 Kč. Náhrada za promeškaný čas činí 600 Kč za šest půlhodin podle § 14 odst. 3 AT (podle Google maps je čas jízdy ze sídla advokátky k soudu 1:03 minut). K nákladům řízení ve výši 10 800 Kč náleží dále cestovné. Podle serveru google.com/maps je vzdálenost ze sídla advokátky do sídla soudu 100 km, výše cestovného je 1 520 Kč (dvakrát 100 km jízdy, tj. celkem 200 km; spotřeba dle technického průkazu je 5,8 l/100 km; 5,8 krát 41,20 za 1 l benzínu dle vyhlášky č. 467/2022 Sb. ve znění vyhlášky č. 191/2023 Sb. děleno 100 = 2,40 Kč + 5,20 Kč sazba základní náhrady za jeden km jízdy dle stejné vyhlášky = 7,60 Kč x 200 km = 1 518 Kč). Vzhledem k tomu, že advokátní kancelář, za kterou advokátka vystupuje, je plátcem daně z přidané hodnoty, náleží k nákladům řízení podle § 57 odst. 2 s. ř. s. ve výši 12 320 Kč částka, která odpovídá sazbě daně 21 % a která činí 2 587 Kč. Celková částka nákladů řízení činí částku 14 907 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 6. prosince 2023

Martina Radkova v. r.
samosoudkyně